

Sosiaali- ja terveystoimien tietotarpeet 2010 -selvitys

Kunnallisan kehittämissäätiö – KAKS

Tutkimus- ja viestintäassistentti

Anna Maria Tenojoki

5.8.2010

Sisällysluettelo

Johdanto	2
Kuntien kokoluokat	2
Sosiaali- ja terveystoimien tärkeimmät tietolähteet	2
Mistä tarvitaan lisää tietoa?	3
Palvelut	4
Talous	5
Hallinto ja lainsäädäntö	5
Toimintaympäristö ja yleistieto	6
Kuntakoon vaikutus tietotarpeisiin.....	6
Sosiaali- ja terveystoimen tietotarpeet – tilastoja vai tutkimusta?	6
Missä muodossa tietoa halutaan?	7
Lopuksi	7
Tutkimusideoita	8

Johdanto

Kunnallisanalan kehittämissäätö - KAKS toteutti kevään ja kesän 2010 aikana kyselyn sosiaali- ja terveystoimien tietotarpeista. Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa kuntien sosiaali- ja terveystoimissa tärkeinä pidettyjä tietolähteitä sekä löytää ajankohtaisia tietotarpeita eri tehtäväalueilta. Lisäksi haluttiin selvittää missä muodossa tietoa mieluiten vastaanotettiin. Kyselyn laatimisesta ja tulosten raportoinnista vastasi tutkimus- ja viestintäassistentti, valt. yo Anna Maria Tenojoki.

Kyselyn vastaanottajiksi valittiin sosiaali- ja terveystoimien johto. Sosiaali- ja terveystoimien tietotarpeilla ja -lähteillä tarkoitetaan tässä raportissa *erityisesti hallinnon tietotarpeita ja tiedonhankintatapoja*. Kysymysten asettelulla pyrittiin kuitenkin avaamaan mahdollisuus myös laajempaan tarkasteluun.

Kysely lähetettiin 136 kuntaan sosiaali- ja/tai terveystoimen johtavalle toimihenkilölle. Kunnat valittiin satunnaisotannalla, mutta kuitenkin niin, että erikokoiset kunnat tulivat otoksessa riittävästi edustetuiksi. Mahdolliset sosiaali- ja terveystoimien yhteistoiminta-alueet pyrittiin ottamaan huomioon.

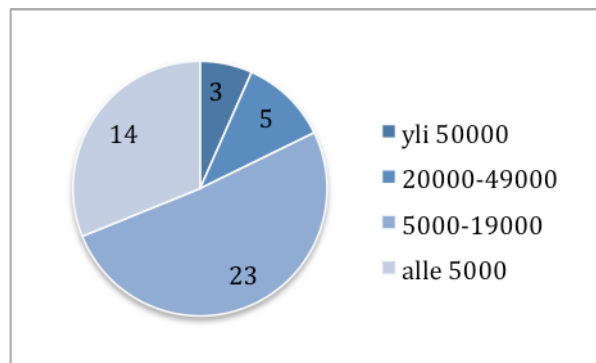
Kyselyyn vastasi 45 toimihenkilöä, joista virkanimikkeeltään

- Perusturvajohtajia 21
- Sosiaalijohtajia 11
- Sosiaali- ja terveystoimien johtajia 3
- Sosiaalisihiteeri-lastenvalvoja 2
- Kehitysjohdajia 1
- Sosiaalityöntekijöitä 1
- Apulaiskaupunginjohtajia 1
- Palvelujohtajia 1
- Vanhus- ja hoitopalvelujohtajia 1
- Hallinto- ja talouspäälliköitä 1
- Sosiaali- ja terveystoimien johtajia 1

Virkanimikkeensä ilmoittamatta jättäneitä oli 1. Vastausprosentiksi muodostui 33 %.

Kuntien kokoluokat

Vastaajia pyydettiin ilmoittamaan kuntansa koko väkiluvulla mitattuna neljästä valmiista kokoluokasta. Suurin osa edusti pieniä kuntia: alle 5000 asukkaan kuntia 30 % ja 5000-19000 asukkaan kuntia peräti 50 % vastanneista (kuviot 1).

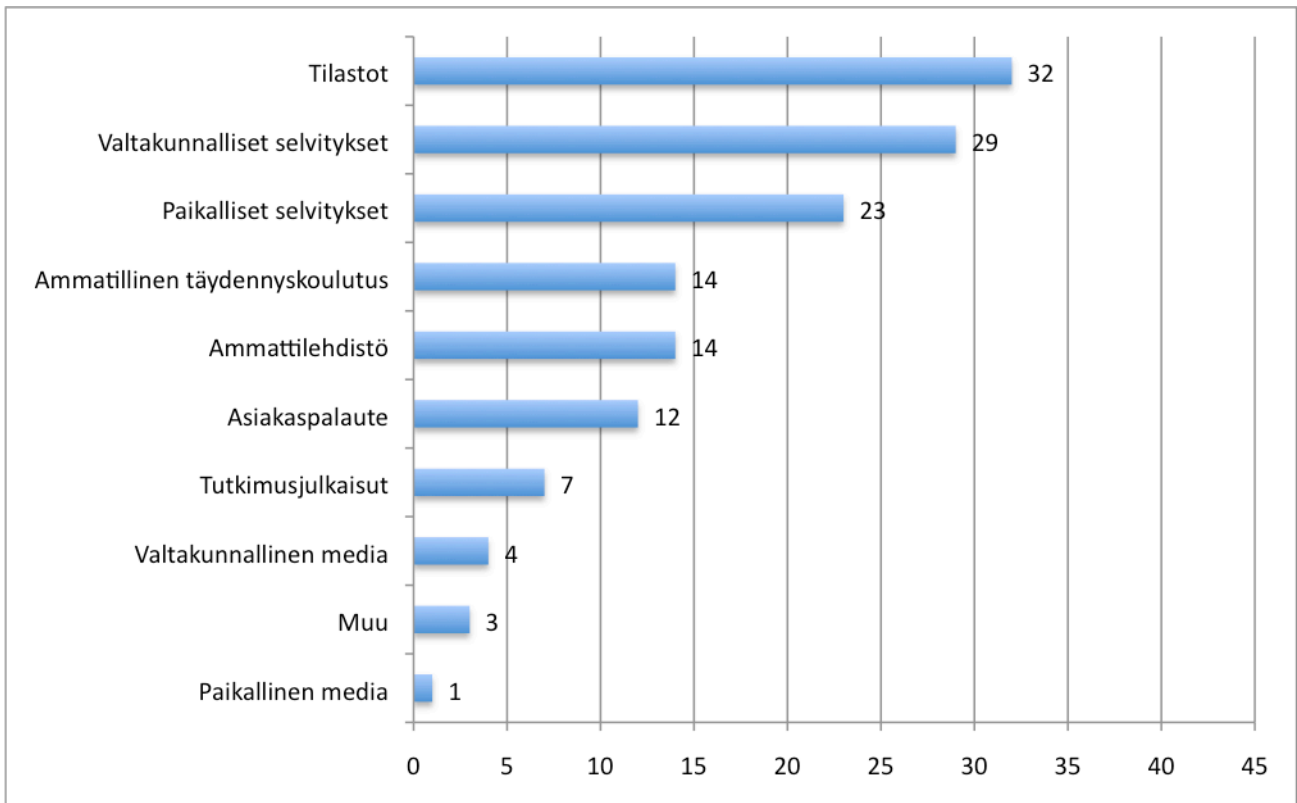
Kuvio 1. Vastaajien edustamien kuntien kokoluokat, väkiluku, lkm

Tämä on luonnollista ottaen huomioon Suomen kuntakentän rakenteen. Yli 20 000 asukkaan kunnista vastauksia tuli kahdeksan, eli 20 prosenttia kokonaisvastaajamäärästä.

Sosiaali- ja terveystoimien tärkeimmät tietolähteet

Ensimmäisenä vastaajia pyydettiin valitsemaan luettelosta *kolme tärkeintä tietolähdettä kuntansa sosiaali- ja terveystoimissa*. Tietolähteillä tarkoitettiin tässä erityyppisiä yleisiä dokumentteja sekä tiedonhankintafoorumeja.

Vastauksia ei arvotettu, vaan kolme tärkeintä saivat saman painoarvon. Vastaajien oli mahdollista nimetä myös muu, luettelon ulkopuolinen tietolähde. Mikäli vastaaja oli valinnut enemmän kuin kolme tietolähdettä, otettiin kaikki vastaukset tästä huolimatta huomioon.

Kuvio 2. Mitkä ovat tärkeimpiä tietolähteitä kuntanne sosiaali- ja terveystyössä? Valitse kolme tärkeintä. Valintojen lukumäärä.

Kyselyn perusteella kolme tärkeintä tietolähdettä kuntien sosiaali- ja terveystyössä ovat

- Tilastot (70 % vastanneista asetti kolmen tärkeimmän joukkoon)
- Valtakunnalliset selvitykset (63 %) ja
- Paikalliset selvitykset (50 %).

Myös ammattilehdistö ja ammatillinen täydennyskoulutus koettiin usein tärkeiksi tietolähteiksi (kuvio 2). Media sen sijaan kuului harvoin kolmen kärkeen.

Tutkimusjulkaisuja tärkeimpien tietolähteiden joukossa piti 7 vastaajaa, eli 15 prosenttia vastanneista. Kohdassa muu nimettiin luettelon ulkopuolisiksi tietolähteiksi kollegat ja työtoverit (1 vastaaja), sekä STM:n ja THL:n nettisivut (1 vastaaja).

Vastauksia tulkittaessa on pidettävä mielessä, että vastaajia pyydettiin valitsemaan nimenomaan kolme tärkeintä sosiaali- ja terveystyössä käytettyä

tietolähdettä. Toiset tietolähteet saattavat valikoitua tärkeimpien joukkoon toisia luontevammin. Myös kärjen ulkopuolisilla lähteillä voi olettaa olevan osallaan merkittävä tiedonvälitystehtävä sosiaali- ja terveystoimissa.

Mistä tarvitaan lisää tietoa?

Seuraavaksi vastaajilta kysyttiin *mistä sosiaali- ja terveystoimen tehtävistä henkilöstön ja päättäjien tulisi saada lisää tietoa*. Vastauksessa pyydettiin mainitsemaan kolme keskeisintä tehtäväaluetta. Vastaajat saivat kuitenkin vapaasti määritellä ”tehtäväalueen” ja kysymykseen annettiin avovastaus.

Vastausten pohjalta muodostettiin neljä pääluokittaista tietotarvealuetta: 1) palvelut, 2) talous 3) hallinto ja lainsäädäntö sekä 4) toimintaympäristö ja yleistieto. Jakamalla aineisto tietotarvealueisiin pyrittiin selkiyttämään monitahoisia tietotarpeita avovastauksista.

Samalla vastaukset kuitenkin säilytettiin mahdollisimman lähellä alkuperäistä asuaan.

On huomattava, että tietotarvealueet ovat keinotekoisia apuvälineitä, ja ne limittyvät toisiinsa oleellisesti. Jokainen vastaajan nimeämästä kolmesta tietotarpeesta on sijoitettu raportissa vain yhteen kategoriaan, vaikka käytännössä se voi kuulua useallekin alueelle.

Palvelut

Sosiaali- ja terveystoimen alueella järjestettäviin palveluihin liittyvät tietotarpeet erottuivat selkeästi omaksi alueekseen. Vastauksissa esille tuli paljon suoraan eri palvelutoimintoihin liittyviä tarpeita, mutta myös yleisiä palvelujen toimivuuteen liittyviä kysymyksiä.

Kyselyn perusteella keskeinen tietotarve koskee palveluiden *vaikuttavuutta*, joka tuli ilmi viidessä vastauksessa. Yhdessä vastauksessa vaikuttavuustutkimusta esitettiin tehtäväksi asiakasnäkökulmasta. Vastauksissa kaivattiin yleensäkin lisää asiakaspalautetta sekä tietoa palveluiden kohdentumisesta. Esille tulivat myös erilaiset *ratkaisumallit* työn arjessa (esimerkiksi vanhustenhuollon kokonaisuudessa) sekä hyvät, tehokkaat ja vaikuttavat *työkäytännöt*.

Taulukossa 1 on esitetty vastauksissa suoran maininnan saaneiden sosiaali- ja terveystoimien tehtävälajien jakaumat. Edellä kuvattuja palveluja koskevia yleisiä tietotarpeita ei ole sisällytetty taulukkoon. Tehtävälajit sisältöineen rajattiin vastausten perusteella luontevimmaksi katsotulla tavalla, niiden päällekkäisyys tiedostaen. Eniten mainintoja sai sosiaalityön alue, erityisesti lastensuojelu. Samoin vanhuspalveluja koskeva lisätieto koettiin useassa vastauksessa tärkeäksi. Vanhus- ja vammaispalveluja sekä terveydenhuoltoa koskevan lisätiedon tarve tuli esille myös talouden ja lainsäädännön alle luokitelluissa tietotarpeissa.

Taulukko 1. Tietotarpeet palveluissa

PALVELUT TEHTÄVÄALOITTAIN

Sosiaalityö (yhteensä 13 mainintaa)

- Lastensuojelu (6 mainintaa)
- Sosiaalityö yleensä (3)
- Toimeentulotuki (3)
 - Myöntämisperusteet ym. (1)
- Aikuissosiaalityö (1)

Vanhuspalvelut (10)

- Vanhuspalvelut yleensä (3)
- Kehittäminen, kasvava palvelutarve (2)
- Hintalaatu (1)
- Perustehtävät (1)
- Kuntoutukseen liittyvät tehtävät (1)
- Vertailukelpoinen tieto (1)
- Palveluasuminen (maksun selkeyden määrittely valtakunnallisesti) (1)

Terveydenhuolto (9)

- Hoidon porrastuksen toteutuminen terveydenhuollossa (2)
- Perusterveydenhuolto (2)
- Erikoissairaanhoidon (1)
- Laitoshoidon vähentäminen (1)
- Hoidon vaikuttavuus alueellisesti (1)
- Terveystoimien toimivuuden monimutkaisuus (hintalaatusuhde, yksityinen-julkinen, erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuolto, muut vaikuttavat palvelut) (1)
- Terveydenhuolto yleensä (1)

Vammaispalvelut (6)

- Vammaispalvelut yleensä (3)
- Hintalaatu (1)
- Laajuus (1)
- Vaikeavammaisten palvelut (1)

Ennalta ehkäisevät palvelut (3)

- Ennalta ehkäisevät palvelut yleensä (1)
- Työtoiminta ja päivätoiminta (1)
- Varhainen tuki (1)
- Vaikutukset (1)

Mielenterveyspalvelut (2)

- Mielenterveyspalvelut yleensä (1)
- Päihdehuolto (1)

Taulukko 2. Tietotarpeet kuntatalouden alueella

TALOUS (yhteensä 12 mainintaa)
<ul style="list-style-type: none">▪ Kustannusvertailut/ benchmarking, tiedot palveluiden järjestämiskustannuksista (5 mainintaa)<ul style="list-style-type: none">○ Kustannusvertailut yleensä (2)○ Keskimääräiset kustannukset/hoidettava kussakin palveluryhmässä (1)○ Kustannusvertailut kohderyhmittäin (1)○ Kustannusvertailut palveluittain (1)▪ Palvelujen hinta-laatu-suhde (1)▪ Käytettävissä olevien resursseista palveluiden järjestämiseen ja toimintojen sopeuttamiseen (1)▪ Palvelujen tuottamisen todelliset kustannukset (1)▪ Talousmittarit (1)▪ Talouden suunnittelu, kustannuslaskenta ym. (1)▪ Tuotteistaminen (1)<ul style="list-style-type: none">○ Selkeä määrittely mitä mitataan, miten se määritellään (1)▪ Kotihoitomaksu (1)<ul style="list-style-type: none">○ Siirtyminen tuntiperusteiseksi, ei enää käyntiperusteinen (1)

Talous

Talousaiheiset tietotarpeet (taulukko 2) eriytettiin omaksi kategoriakseen, sillä erityyppisiä yleisiä sosiaali- ja terveystoimen kustannuksia koskevia mainintoja esiintyi vastauksissa verraten paljon. Samalla talouteen liittyviä kysymyksiä valikoitui ensisijaisuusperiaatteella kuitenkin myös muihin luokkiin.

Tärkeimmäksi talouden alueen tietotarpeeksi nousivat kustannusvertailut palveluiden järjestämisessä. Lisäksi tietoa toivottiin muun muassa palvelujen tuotteistamisesta sekä kotihoitomaksun käytänteistä.

Taulukko 3. Tietotarpeet hallinnossa ja lainsäädännön alueilla

HALLINTO JA LAINSÄÄDÄNTÖ
<p>Hallinto (yhteensä 12 mainintaa)</p> <ul style="list-style-type: none">▪ PARAS uudistus (2 mainintaa)▪ Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnan tason kehittämistoiminta, Kaste (2)▪ Hallintomenettely (1)▪ Hallinnon järjestämisen sekoilut ja lainsäädäntö (1)▪ Strategiset linjaukset (1)▪ Kuntien ja valtion suhteet (1)▪ Tiedossa olevat muutokset (1)▪ Asiakasmaksujen perimiseen ja määräämiseen liittyvät asiat (1)▪ Ajantasainen toiminta ja asiakastarvetieto omasta toiminnasta (johdon tietojärjestelmä) (1)▪ Toimivat toimintamallit pienissä kunnissa (1) <p>Uusi ja valmisteilla oleva lainsäädäntö (13)</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Uusi ja valmisteilla oleva lainsäädäntö yleensä (5)▪ Terveystoimintolaki (3)▪ Lainsäädännön tulkinta ja velvoitteet jatkossa esim. vammaispalveluissa (2)▪ Muutokset, tulkinta ja käyttö (1)▪ Vanhuspalvelulaki (1)▪ Sosiaalihuoltolaki (1) ▪ Lisäksi: Lainsäädännölliset reunaehtovaatimukset sosiaali- ja terveystoimintalain tuottamiseen (1)

Hallinto ja lainsäädäntö

Hallinto-kategoriaan valikoitui erityyppisiä yleisluontoisia hallintoon kuuluvia tietotarpeita (taulukko 3). Kaksi mainintaa saivat kunta- ja palvelurakennemuutostus sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma – Kaste.

Usea vastaaja katsoi, että uudesta ja valmisteilla olevasta lainsäädännöstä tulisi saada lisää tietoa. Erikseen esille tulivat

terveydenhuoltolaki, sosiaalihuoltolaki, vanhuspalvelulaki ja vammaispalvelut.

Toimintaympäristö ja yleistieto

Monitahoinen ”toimintaympäristö ja yleistieto”-alue jaettiin suuntaa antaviin alakategorioihin (taulukko 4). Väestön hyvinvointiin nivoutuvat teemat kiinnostivat vastaajia paljon. Samoin toimintaympäristön yleisestä kehityksestä toivottiin lisää tietoa. Myös ajankohtainen työllisyyskysymys sai kaksi mainintaa.

Kuntakoon vaikutus tietotarpeisiin

Kyselyssä vastaajia pyydettiin ilmoittamaan edustamansa kunnan koko neljästä kokoluokasta: alle 5000 asukasta, 5000-19000 asukasta, 20000-49000 asukasta ja yli 50000 asukasta. Selvästi suurin osa edusti pieniä tai pienehköjä kuntia: yli 20000 asukkaan kunnista vastaajista tuli vain viidennes.

Aineistosta tehdyn analyysin pohjalta *kuntakoolla ei havaittu olevan vaikutusta tietotarpeisiin*. Tyypillisiä alle 5000 tai yli 50000 asukkaan kuntien tietotarpeita ei siis noussut esiin. Suurista kunnista tulevia vastaajia oli kuitenkin vähän, mikä saattoi vaikuttaa analyysiin.

Sosiaali- ja terveystoimen tietotarpeet – tilastoja vai tutkimusta?

Sosiaali- ja terveystoimien johto piti tärkeimpänä sosiaali- ja terveystyössä käytettävänä tietolähteenä tilastoja. Niiden merkitys näkyy myös tietotarpeita katsottaessa erityyppisen vertailu- ja toimintaympäristötiedon muodossa.

Samoin valtakunnallisten ja paikallisten selvitysten arvostus tietolähteinä heijastuu etenkin hallinnon ja lainsäädännön sekä talouden tietotarpeissa. Tilausta on kuitenkin myös tutkimukselle, johon ideoita voi löytää kaikilta tietotarvealueilta.

Olipa tieto minkä tyyppistä tahansa, huomiota tulee kiinnittää myös sen perille

Taulukko 3. Tietotarpeet toimintaympäristön ja yleistiedon alueella

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA YLEISTIETO

Väestön hyvinvointi (8)

- Terveyden edistäminen (2)
- Köyhyyden poisto (2)
- Alueellinen hyvinvointi ja sairastavuus (2)
- Hyvinvointitieto hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kuntatasolla (1)
- Ennalta ehkäisevä terveystietäminen yms. vastaava (1)

Toimintaympäristön muutos yleensä (7)

- Tietoa toimintaympäristön muutoksesta (3)
- Tietoa palvelutarpeen ennakointiin (2)
 - Palvelutarpeen ennakointi yleensä (1)
 - Alue ja paikallinen tieto (ikä rakenne, sairastavuus jne.) (1)
- Ajantasainen vertailutieto yleensä (1)
- Tilastot (1)

Järjestelmä (3)

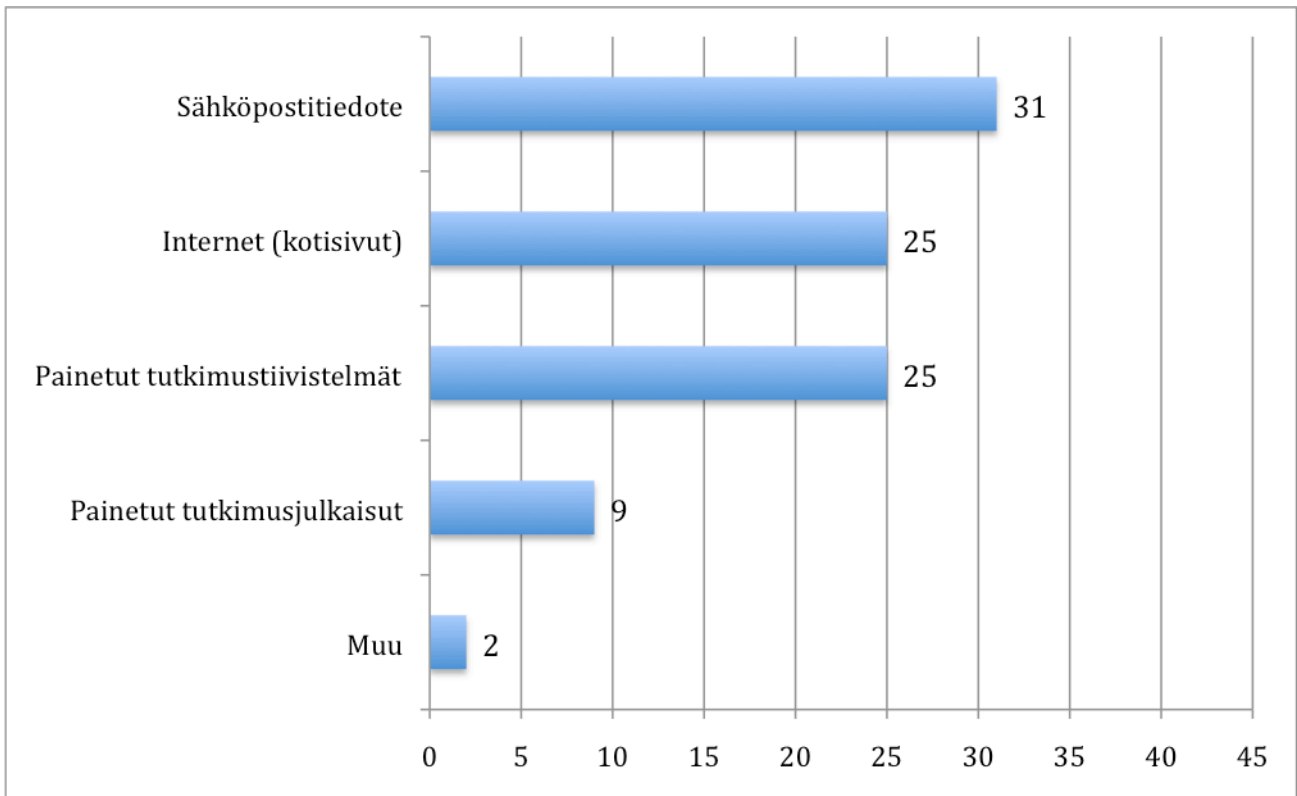
- Sosiaali- ja terveystoimen tulevaisuus (1)
- Norjan palvelujärjestelmä (1)
- Yksityiset sosiaali- ja terveystoimen palvelut (1)
 - Täydentämään julkisia palveluja, keskustelun lisääminen (1)

Työllisyys (2)

- Työllisyystilanne (1)
- Työllisyyden hoito (1)

Maahanmuuttajien asiat (1)

menoon. Kahdessa vastauksessa kerrottiin, että tietoa tulee riittämiin, mutta aikaa siihen perehtymiseen ei ole tarpeeksi. Helposti käyttöön otettavaa ja analysoitua tietoa toivottiinkin lisää.

Kuvio 3. Mieluisimmat tiedon vastaanottamistavat, lkm

Missä muodossa tietoa halutaan?

Kolmanneksi vastaajilta kysyttiin *missä muodossa sosiaali- ja terveystoimen tietoa (esim. tilasto-, selvitys- ja tutkimustietoa) mieluiten halutaan*. Vastaajia pyydettiin valitsemaan kaksi mieluisinta viidestä valmiista vastausvaihtoehdosta, mukaan lukien vaihtoehto muu.

Kuviosta 3 nähdään, että mieluisimmaksi tiedon vastaanottamistavaksi nousi sähköpostitiedote, jonka 31 vastaajaa (67 % vastanneista) valitsi kahden joukkoon. Internet ja painetut tutkimustiivistelmät olivat toiseksi suosituimmat vastaanottamistavat. Painetut tutkimusjulkaisut valitsi 9 vastaajaa. Yksi vastaaja näki yleiskirjeet hyvänä tiedonvälitystapana kohdassa muu.

Lopuksi

Sosiaali- ja terveystoimien laaja-alaisuus aiheuttaa omat haasteensa tietolähteiden ja tietotarpeiden kartoittamiselle. Lääkäri ja sosiaalitoimen virkamies tarvitsevat erityyppistä tietoa. Samoin käsite ”tieto” on monisyinen.

Tässä raportissa sosiaali- ja terveystoimien tietotarpeita tarkasteltiin etenkin hallinnon näkökulmasta. Vastaajista enemmistö edusti sosiaalitoimen alaa, mikä heijastuu tuloksissa. Terveystoimen aliedustus antaakin kimmoketta syväluotaavammalle jatkoselvitykselle perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon alueille.

Huolimatta analyysin varauksista on kuitenkin selvää, että helppokäyttöinen, käytännönläheinen ja tiiviisti pakattu tieto on arvossaan kuntien sosiaali- ja terveystyössä.

Tutkimusideoita

Vastaajien esittämiä tutkimusideoita ja -aiheita:

- "Palvelujen ja etuuksien kohdentuminen "samoille" ihmisille ja perheille, palvelujärjestelmän pirstaleisuus, palvelutahojen toistensa palvelu esim. lomakkeiden ja hakemusten täyttö Kelalle (vanhukset ym. eivät pysty ja siksi viranhaltijat tai joku muu täyttää, miten saadaan sellainen systeemi, että ei tarvittaisi ko. välikättä)."
- "Kuntien yhdistymisten vaikutukset henkilöstön hyvinvointiin"
- "Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyön toimivuus rajapinnoilla ja sen vaikutus asiakkaiden saamaan palveluun."
- "Sosiaalihuollon lakien tulkinnanvaraisuudet ja niistä johtuvat eriarvoisuudet/ erilaiset palvelujen saantimahdollisuudet."
- "Ensimmäisenä tulevat mieleen erityyppiset vaikuttavuustutkimustyyppit. Nykyinen mantra on jossakin määrin "tuottavuus", josta tiedetään alalla vielä aika vähän."
- "Vaikuttavuustutkimukset sosiaalipalvelujen eri alueilta."
- "Alueelliset ja paikalliset terveyserot."
- "90-luvun alun laman lapsen vanhemmuuden eväät eli onko nyt kasvavalla lastensuojelutarpeella joku yhteys edellisen laman lapsiperheisiin kohdistuneilla toimenpiteillä."
- "Kasterahoitusjärjestelmän tarkoituksenmukaisuus: panos-tuotos?"
- "Sosiaalitoimen tietojärjestelmät ja sähköinen asiointi."
- "Lastensuojelun toimenpiteiden vaikuttavuus."
- "Lasten, nuorten ja lapsiperheiden tilanne ja tarpeet."
- "Sosiaalityön vaikuttavuus ja tehokkuus."
- "Rajayhteistyö Suomen ja Norjan välillä."
- "Lasten ja perheiden hyvinvointi harvaan asutulla seudulla."
- "Paras > mitä tulosta? Paraksen jatko."
- "Sosiaalitoimen ja terveystoimen yhdistyminen."
- "Varhaisen tuen panostukset ja niiden vaikutus."
- "Ikääntymisen vaikutus kunnalliseen palvelujärjestelmään."
- "Yli sektorirajojen menevä yhteistyö sosiaali- terveys- ja sivistyspalveluiden kanssa."
- "Palvelujen tuottamisen uudet tavat kiinnostavat; harvaan asuttujen seutujen palvelun tuottaminen ja niihin liittyvät haasteet sekä ratkaisut."
- "Paras – mitä tästä eteenpäin."
- "Sosiaalitoimen siirto terveystoimen yhteyteen."
- "Alkoholipolitiikan löperyys Suomessa."

- "Yhteen julkaisuun seuraavat tiedot kunnittain vuosilta 2007-2009: sosiaali- ja terveystoimen tarvevakioidut menot sektoreittain (e/as), kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0-17-vuotiaiden osuus koko ikäryhmästä, sosiaali- ja terveystoimen nettomenot sektoreittain (e/as), toimeentulotukimenot (e/as), väestön määrä ikäryhmittäin."
- "Sosiaali- ja terveystoimen palvelujen vaikuttavuuden, tuloksellisuuden, tehokkuuden ym. Mittaaminen."
- "Hyödyt liikelaitostamisesta."
- "Elinkaarimallin hyödyt Sosterissa."
- "Pieni, syrjäinen kunta ja haavoittuvuus palvelujen järjestämisessä. Mitä siinä yhtälössä pitäisi, voisi tehdä?"
- "Vertailukelpoista tietoa hoidon vaikuttavuudesta ja kustannuksista."
- "Palveluiden/toimintatapojen vaikuttavuus."
- "Kotona-asumista edistävät asiat."
- "Tutkimusmenetelmien kehittäminen palveluiden vaikuttavuutta tarkasteltaessa ja vertailtaessa."
- "Tilastotietoihin paremmin kuvaavien indikaattorien kehittäminen."
- "Paikallinen toiminta kuntien ja yhteistoiminta-alueiden kasvaessa."
- "Työllistäminen – sosiaalitoimi."
- "Lasten päivähoidon asema (sosiaali- ja koulutoimissa?)."
- "Henkilöstön riittävyys."
- "Miten sosiaali- ja terveystoimen tehokkuutta lisätään tulevaisuudessa; työväki ei riitä hoivatyöhön; apuvälineinnovaatiot."
- "Onko vanhusten määrän kasvu todellinen uhka vai onko se mahdollisuus? Meillä on yhä vanhempia ja yhä parempikuntoisia vanhuksia? Media on tehnyt vanhuksista hyljeksittävän joukon, jota mikään kunta ei halua asukkaikseen."
- "Palveluasumisen maksut."